

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału**

Powiatowego Banku Spółdzielczego w Węgrowie

według stanu na 31 grudnia 2023 roku

I. Informacje ogólne o Banku

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Węgrowie w celu spełnienia wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (...) zwanego dalej "Rozporządzeniem", zmienionego Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r., dokonuje ujawnienia informacji o charakterze ilościowym i jakościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz informacje podlegające ogłoszeniu, określone w części ósmej, tytule II i III Rozporządzenia CRR, wymogów art. 111 i art. 111a Ustawy Prawo Bankowe (Dz. U. z 2023 poz. 2488 z późn. zm.), oraz Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydanych przez KNF (Dz. Urz. KNF z 2014 r. poz.17), Rekomendacji „H”, „M”, „P” i „Z” KNF.

W celu spełnienia wymogów określonych w Rozporządzeniu CRR, Bank, jako instytucja mała i niezłożona w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 145 Rozporządzenia CRR oraz instytucja nienotowana w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 148 Rozporządzenia CRR, raz do roku ujawnia najważniejsze wskaźniki, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR. Komisja Nadzoru Finansowego decyzją z dnia 14 maja 2021 r. uznała Bank za „małą i niezłożoną instytucję”.

Niniejszy dokument stanowi realizację Polityki informacyjnej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Węgrowie wprowadzonej Uchwałą Zarządu nr 30/5/2022 z dnia 08.12.2022 r. zatwierdzonej Uchwałą Rady Nadzorczej nr 6/4/2022.

Bank udostępnia osobom zewnętrznym, w szczególności Klientom Banku informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, Polityki w zakresie wynagrodzeń oraz wszystkie poniższe informacje na podstawie danych w ujęciu indywidualnym. W zakresie ujawnionych informacji Bank nie uznał informacji za nieistotne, zastrzeżone lub poufne, od ujawnienia których by odstąpił.

Dane prezentowane w Informacji sporządzone zostały według stanu na dzień 31.12.2023 r.

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Węgrowie w skrócie PBS WĘGRÓW

Adres siedziby: ul. Gdańska 10, 07-100 Węgrów, woj. mazowieckie

Bank wpisany jest do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem 0000124880, którego akta prowadzone są przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód z/s w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, NIP 824-000-27-87, REGON 000509519

Kod Bankowy 92360008, Cod Swifte **POLUPLPR**

Bank jest zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A z/s w Warszawie.

Bank od 31.12.2015 r. jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A., którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Według stanu na dzień 31.12.2023 roku Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nieobjętych konsolidacją.

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Węgrowie jest spółdzielnią i prowadzi działalność w ramach struktury organizacyjnej w skład, której wchodzi Centrala w Węgrowie oraz 4 Oddziały, których siedziby znajdują się w:

Grębkowie ul. Warszawska 8, 07-110 Grębków

Sadownem ul. Kościuszki 5, 07-140 Sadowne

Stoczku ul. 3 Maja 21, 07-104 Stoczek

Wierzbnie Nr 95, 07-111 Wierzbno

oraz 1 punkt kasowy – w Galerii Mistrza Jana w Węgrowie ul. Wyszyńskiego 7.

Na dzień 31.12.2023 r. w skład Zarządu PBS Węgrów wchodziły następujące osoby:

- 1) Małgorzata Duszak - Prezes Zarządu
- 2) Artur Gago - Wiceprezes Zarządu
- 3) Mariola Grzęda - Wiceprezes Zarządu

W skład Rady Nadzorczej PBS Węgrów wchodzi:

- 1) Adam Strąg - Przewodniczący Rady
- 2) Zenon Bala - Z-ca Przewodniczącego Rady
- 3) Waclaw Gątarz - Sekretarz Rady
- 4) Teresa Szymańska - Członek Rady
- 5) Daniel Piotrowski - Członek Rady
- 6) Franciszek Chodkiewicz - Członek Rady
- 7) Krzysztof Krajewski - Członek Rady
- 8) Marian Polkowski - Członek Rady
- 9) Tadeusz Wierzbicki - Członek Rady
- 10) Ireneusz Puścian - Członek Rady
- 11) Florentyna Wójcik - Członek Rady
- 12) Grzegorz Gawor - Członek Rady

II. Ujawnienia najważniejszych wskaźników, zgodnie z art. 447 Rozporządzenia CRR

		w tys. zł / %	
		31.12.2023 r.	31.12.2022 r.
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I	33 832	27 828
2	Kapitał Tier I	33 832	27 828
3	Łączny kapitał	33 832	27 828
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	144 776	125 289
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	23,37	22,21
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	23,37	22,21
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	23,37	22,21
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0,00	0,00
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00	8,00

Wymóg połączonych bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50	2,50
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0,00	0,00
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0,00	0,00
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0,00	0,00
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00	0,00
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00	0,00
11	Wymóg połączonych bufora (%)	2,50	2,50
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50	10,50
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	15,37	14,21
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	415 789	375 652
14	Wskaźnik dźwigni (%)	8,14	7,41
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0,00	0,00
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	5,00	5,00
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,00	0,00
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	5,00	5,00
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	157 783	146 765
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	46 915	47 499
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	42 212	1 672
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	34 702	45 827
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	455 %	320 %
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	539 140	481 678
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	88 815	79 419
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	607 %	607 %

III. Ujawnienia na podstawie art. 111a Prawa bankowego, a także informacje o spełnieniu przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej wymogów określonych w art. 22aa Prawa bankowego

1. Informacja o działalności Powiatowego Banku Spółdzielczego w Węgrowie poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej za dany rok obrotowy

Zgodnie ze Statutem Bank prowadzi działalność na terenie województwa mazowieckiego, nie działa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Sprawozdanie finansowe oraz informacja dodatkowa (zawierająca informacje o liczbie pracowników, zysku przed opodatkowaniem, podatku dochodowym) zamieszczone są w placówkach banku oraz na stronie internetowej.

2. Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej

Stopa zwrotu z aktywów według stanu na 31 grudnia 2023 r. wyniosła 4,01%.

3. Opis systemu zarządzania, w tym zarządzania ryzykiem

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka Bank zawarł w opracowanej przez Zarząd i przyjętej przez Radę Nadzorczą w 2023 r. Strategii zarządzania ryzykiem w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie.

Do podstawowych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:

- 1) ryzyko kredytowe,
- 2) ryzyko rynkowe,
- 3) ryzyko operacyjne,
- 4) ryzyko koncentracji,
- 5) ryzyko stopy procentowej,
- 6) ryzyko płynności i finansowania,
- 7) ryzyko biznesowe,
- 8) ryzyko kapitałowe,
- 9) ryzyko nadmiernej dźwigi finansowej,
- 10) ryzyko utraty reputacji,
- 11) ryzyko braku zgodności,

Ryzyko kredytowe:

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego, przy utrzymaniu ryzyka w granicach tolerancji na ryzyko. Dywersyfikacja portfela ekspozycji kredytowych oraz rozwijanie działalności kredytowej i inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych postanowień i rekomendacji nadzorczych. Utrzymanie progu wskaźnika NPL wynoszącego nie więcej niż 5% oraz nieprzekraczanie istotnego udziału jednorodnych ekspozycji NPE (powyżej 15%).

Całkowity wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego mniejszy niż 65% funduszy własnych.

Cele te będą realizowane poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) utrzymanie dotychczasowej struktury działalności w zakresie kredytowania,
- 2) bieżące analizowanie potrzeb rynku lokalnego w zakresie kredytowania inwestycji, finansowania budownictwa mieszkaniowego, wsparcia rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, realizacji zapotrzebowania na kredyty preferencyjne, detaliczne,
- 3) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie oprocentowanych zmienną stopą oraz wdrażanie produktów o okresowo stałej stopie, dając możliwość wyboru,
- 4) doskonalenie systemów oceny zdolności kredytowej, w szczególności metody identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka kredytowego,

- 5) doskonalenie monitoringu kredytowego wraz z systemem klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku,
- 6) zapewnienie szybkiej identyfikacji ekspozycji nieobsługiwanych,
- 7) działania organizacyjno-proceduralne.

Ryzyko kredytowe Banku należy rozpatrywać w trzech aspektach:

- a) ryzyka pojedynczej transakcji,
- b) ryzyka portfela kredytowego,
- c) ryzyka posiadanego portfela papierów wartościowych.

Ryzyko pojedynczej transakcji kredytowej zależy od rodzaju kredytobiorcy, kwoty kredytu, jego przeznaczenia, czasu kredytowania, posiadanej przez kredytobiorcę zdolności kredytowej oraz prawdopodobieństwa braku jego spłaty. Ryzyko portfela kredytowego zależne jest od ryzyka pojedynczych kredytów i współzależności między pojedynczymi kredytobiorcami. Im mniejsza jest ta wzajemna zależność tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych kredytów przez współkredytobiorców np. z tej samej branży czy tego samego zabezpieczenia. Ryzyko to wynika również z zaangażowania wobec osób, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe. Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej obejmuje:

- a) stosowanie standardów kredytowych przy uwzględnieniu rodzaju produktu kredytowego, przy czym standardy kredytowe to określone zasady kredytowania i normy zawarte w odpowiednich regulacjach kredytowych,
- b) stosowanie zabezpieczeń prawnych oraz zasady oceny wartości nieruchomości zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku,
- c) ograniczanie wysokości kredytu poprzez jednostkowe limity zaangażowań,
- d) badanie terminowości spłaty kredytu, ocenę sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorcy oraz ocenę zabezpieczeń,
- e) przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych i odpisów,
- f) windykację i nadzór nad kredytami zagrożonymi
- g) kontrolę kredytową.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej obejmują procedury, praktyki, mechanizmy kontroli wewnętrznej składające się na metodykę oceny ryzyka kredytowego przed udzieleniem kredytu oraz w trakcie trwania umowy kredytowej.

Stosowane w Banku metodyki oceny zdolności kredytowej określają regulaminy, instrukcje, procedury oraz inne regulacje kredytowe zapewniające standaryzację świadczonych usług oraz ograniczające ryzyko kredytowe.

W Banku prowadzony jest systematyczny monitoring sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zabezpieczeń, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku. Narzędziem monitoringu są arkusze analityczne.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do portfela kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:

- a) dywersyfikacji oraz monitorowania i raportowania z tytułu koncentracji, związanego z możliwością zbyt dużego zaangażowania Banku:
 - wobec pojedynczych podmiotów oraz podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
 - w tę samo grupę podmiotów w należnościach od podmiotów niefinansowych,
 - w tę samą branżę,
 - w ten sam produkt kredytowy,
 - w ten sam rodzaj zabezpieczenia,
- b) wyznaczenia apetytu na ryzyko kredytowe z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych oraz określa na tej podstawie limitów, w tym limitów strategicznych,
- c) identyfikacji i mierzenia poziomu ryzyka między innymi poprzez:
 - analizę poziomu wykorzystania poszczególnych limitów,
 - analizę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
 - analizę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych (z utratą wartości) oraz poziomu wskaźnika NPL,
 - badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych (z utratą wartości) według klas ryzyka w pod portfelach kredytowych (w szczególności w zakresie DEK),
 - analizę wielkości salda i stopnia pokrycia rezerwami celowymi (odpisami) kredytów zagrożonych (z utratą wartości),
 - analizę skuteczności działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych oraz analizę wartości odzysku z zabezpieczeń rzeczowych,
 - analizę udziału kredytów restrukturyzowanych i windykowanych w portfelu kredytowym,
 - analizę poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami z uwzględnieniem rodzaju zabezpieczeń,
 - analizę ryzyka koncentracji, w tym koncentracji zaangażowań,
 - analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec osób, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - analizę skali i struktury stosowanych odstępstw (na poziomie przyjętym przez bank) od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko kredytowe, skutkujących podejmowaniem podwyższonego ryzyka kredytowego w portfelu kredytowym,
 - przeprowadzanie testów warunków skrajnych (TWS),
- d) monitoruje i kontroluje zmiany struktury portfela kredytowego, co najmniej w ujęciu podmiotowym i produktowym,

Bank określa apetyt na ryzyko łącznie w horyzoncie długoterminowym jak i krótkoterminowym z wykorzystaniem odpowiednich wskaźników i limitów ryzyka kredytowego (w tym limitów strategicznych), które obejmują:

- a) kluczowe aspekty apetytu na ryzyko kredytowe,
- b) segmenty klientów,
- c) strategię i cele biznesowe,
- d) rodzaje zabezpieczenia i instrumenty ograniczania ryzyka kredytowego,
- e) ryzyko ESG.

Celem ograniczania ryzyka przyjmuje się limity zapewniające właściwą dywersyfikację ryzyka portfela kredytowego, portfela papierów wartościowych oraz wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka.

Bank ustala dla ryzyka kredytowego, ryzyka koncentracji oraz ryzyka DEK limity strategiczne, które zawarte są w załączniku nr 1 do „Zasad identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka kredytowego z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych”.

Rodzaj i wysokość limitów są dostosowane do akceptowalnego poziomu ryzyka określonego przez Radę Nadzorczą Banku z uwzględnieniem poziomu limitów wynikających z postanowień Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS oraz postanowienia Grupowego Planu Naprawy SOZ BPS.

Do instrumentów zarządzania ryzykiem kredytowym z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych Banku należą analiza wskaźnikowa oraz wewnętrzne limity ostrożnościowe ograniczające te ryzyka wymienione w załączniku nr 1 do „Zasad identyfikacji, pomiaru (...)”.

Limity ostrożnościowe wymienione w załączniku nr 1 do „Zasad identyfikacji, pomiaru (...)” uwzględniają całościowe narażenie Banku na ryzyko kredytowe z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych.

Bank w analizie limitów ustalonych dla poszczególnych wskaźników stosuje wskaźniki wczesnego ostrzegania. Wskaźnikami tymi jest stopień ich wykorzystania w stosunku do ustalonego limitu. Ustalono, iż symptomem wczesnego ostrzegania jest wykorzystanie danego limitu w wartości powyżej 90 %.

W przypadku przekroczenia obowiązujących limitów, Zarząd Banku (członek Zarządu) podejmuje działania, zmierzające do redukcji potencjalnego poziomu ryzyka kredytowego z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych; decyduje te, w zależności od rodzaju przyjętego limitu, winny dotyczyć:

- 1) dywersyfikacji portfela kredytowego pod względem podmiotowym, produktowym, branżowym oraz zabezpieczeń otrzymanych,
- 2) wzmocnienia kryteriów oceny zdolności kredytowej oraz zwiększenia częstotliwości monitorowania efektów działań windykacyjnych w przypadku przekroczenia limitu dotyczącego udziału kredytów i pożyczek zagrożonych w kredytach i pożyczkach ogółem.

W przypadku przekroczenia limitów ostrożnościowych dotyczących norm ostrożnościowych określonych przepisami obowiązującego prawa, winny być podejmowane działania zmierzające do bezwzględnego nie przekroczenia tych limitów i norm ostrożnościowych.

Przekroczenie przez bank któregośkolwiek z przyjętych limitów wymaga:

- a) dokonania każdorazowo przez stanowisko ds. ryzyka kredytowego analizy przyczyn przekroczenia limitu, w tym ustalenie m. in. czy przekroczenie ma charakter jednorazowy (incydentalny), czy też jest wynikiem zmian strukturalnych, a przekroczenie ma charakter długotrwały,

- b) określenia przez stanowisko ds. ryzyka kredytowego skali przekroczenia akceptowalnego poziomu ryzyka,
- c) podjęcie przez Zarząd Banku działań, jeżeli ocena wzrostu ryzyka w przypadku zmiany limitu została określona jako nieakceptowalna.

Ryzyko płynności i finansowania

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością i finansowaniem utrzymanie zapasu nadwyżki płynności na poziomie zapewniającym horyzont przeżycia (30 dni) bez konieczności sięgania do zobowiązań wobec sektora finansowego, nieprzekraczanie limitów płynnościowych oraz zapewnienie stabilnych źródeł finansowania.

Celem Banku w zakresie zarządzania płynnością i finansowaniem jest zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty, zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich wymagalności, oraz zapewniający wypełnienie nadzorczych miar płynności, optymalizację realizowanego dochodu przy równoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa płynności oraz zapobieganie sytuacjom kryzysowym (zachwianiu płynności).

Celem Banku jest wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, w szczególności poprzez pozyskiwanie środków obcych stabilnych tak, aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym, przy czym Bank będzie dążył do takiego konstruowania produktów depozytowych, aby było to optymalne pod kątem ryzyka płynności uwzględniając przyjęte przez Bank limity koncentracji, zakładające ograniczenia w zakresie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania.

Celem polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania nie jest przetrwanie sytuacji kryzysowej, lecz w głównej mierze zapobieganie takiej sytuacji; Bank, aby spełnić powyższy cel, jest zobowiązany do zapewnienia terminowej realizacji bieżących i przyszłych zobowiązań wobec klientów (regulowania zobowiązań płatniczych, wypłat środków deponentom, wywiązania się z przyjętych zobowiązań kredytowych oraz pełnego wykonania udzielonych zobowiązań pozabilansowych).

Przez zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania rozumie się proces kształtowania struktury ilościowej (zróżnicowanie składników zarówno pasywów, jak i aktywów), w celu zapewnienia płynności finansowej Banku, przy jednoczesnym osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego.

Polityka zarządzania ryzykiem płynności i finansowania ma całościowy i skonsolidowany charakter:

- a) Całościowy charakter zarządzania oznacza uwzględnienie wszystkich istotnych dla Banku rodzajów ryzyka i zależności między nimi;
- b) Skonsolidowane zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania oznacza objęcie procesem zarządzania wszystkich jednostek Banku.

System zarządzania ryzykiem płynności i finansowania Banku składa się z trzech niezależnych poziomów:

- a) Zarządzanie działalnością operacyjną Banku,
- b) Monitorowanie ryzyka płynności i finansowania,
- c) Kontrola ryzyka płynności i finansowania

Realizacja strategii zarządzania płynnością i finansowania następuje poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

Zapewnienie Bankowi poziomu płynności, niezbędnego do wykonania przyjętych zobowiązań, wymaga następujących działań:

- a) Śledzenie i analiza zmian przepisów prawnych, które mogą oddziaływać na zarządzanie płynnością,
- b) Ocena sezonowości zmian w poziomie zobowiązań i należności Banku,
- c) Określenie pożądanej i efektywnej struktury pasywów i aktywów,
- d) Ocena kosztu utrzymania płynności na bezpiecznym poziomie,
- e) Stworzenie warunków niezbędnych do realizacji działań awaryjnych w przypadku zagrożenia utraty płynności.

Bank dokonuje identyfikacji zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności oraz niebezpieczeństwem ukształtowania się nadzorczych miar płynności poniżej obowiązujących limitów i w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia, postępuje według określonych planów awaryjnych.

Ryzyko stopy procentowej

Celem strategicznym Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach niezagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej Banku oraz minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku.

Celem Banku jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank będzie utrzymywał pozycję luki (niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych) w ramach przyjętych w procedurze zarządzania ryzykiem stopy procentowej limitów.

Ograniczanie ryzyka stopy procentowej w kategorii ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego i jego możliwego, negatywnego wpływu na zmiany rynkowych stóp procentowych będzie prowadzone poprzez szybką reakcję Banku (zmiany oprocentowania depozytów i kredytów) w przypadku niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych.

W analizie poziomu ryzyka stopy procentowej Bank będzie wykorzystywał:

- 1/ metodę luki,
- 2/ analizę wpływu zmian stóp procentowych na zmianę wyniku odsetkowego,
- 3/ miarę rozszerzonego wyniku odsetkowego netto,
- 4/ analizę wpływu zmian stóp procentowych na zmianę wartości ekonomicznej kapitału,
- 5/ odwrócone testy warunków skrajnych.

W celu utrzymania zmienności wyniku odsetkowego w granicach nie zagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej, Bank będzie dążył do kształtowania się pozycji bilansowych według stóp procentowych;

1) w zakresie aktywów:

- a) minimalizowanie portfela kredytów opartych o stopę redyskonta weksli NBP;
- b) kształtowanie portfela kredytowego opartego o stawki WIBOR (ew. WIRON) w zakresie wynikającym z uwarunkowań panujących na lokalnym rynku usług finansowych;
- c) ograniczanie czasowe kredytów o stosunkowo niskiej marży – maksymalnie na okres 3 lat;
- d) zwiększanie portfela kredytowego z oprocentowaniem stałym opartym o decyzje Zarządu Banku;
- e) stosowanie stałego oprocentowania przy kredytach, na poziomie przewyższającym oprocentowanie produktów podobnych o stopie zmiennej;
- f) inwestowanie nadwyżek wolnych środków w rentowne instrumenty finansowe, o niskim ryzyku rynkowym i kredytowym (np. bony pieniężne, obligacje skarbowe, jednostki uczestnictwa w funduszach rynku pieniężnego);

2) w zakresie pasywów:

- a) wzrost poziomu depozytów opartych o stawki WIBOR/WIBID (ew. WIRON), których zmiana oprocentowania będzie skorelowana ze zmianą oprocentowania kredytów;
- b) stosowanie stałego oprocentowania wyłącznie dla depozytów terminowych na okresy do 3 miesięcy, a na okresy dłuższe wyłącznie w sytuacji wystąpienia wyraźnych sygnałów z rynku, prognozujących wzrost rynkowych stóp procentowych;
- c) wzrost stabilnej bazy klientów, którzy korzystając z różnych usług Banku będą mniej wrażliwi na wycofywanie depozytów w sytuacji niższych od rynkowych stóp procentowych depozytów terminowych, oferowanych przez Bank.

System limitów oraz profil ryzyka stopy procentowej określający możliwe do zaakceptowania przez Bank narażenie na ryzyko, uchwalane jest łącznie z weryfikacją limitów stopy procentowej osobną uchwałą Zarządu Banku.

System limitów w Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej w zakresie księgi bankowej obejmuje:

- limit maksymalnej wartości wskaźnika luki,
- limit dopuszczalnej zmiany wartości wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania, ryzyka bazowego i ryzyka opcji klienta,
- limit dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej kapitału,
- limit rozpiętości pomiędzy marżą odsetkową a marżą graniczną.

Szczegółowe zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej regulują obowiązujące w Banku „Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie”

Ryzyko walutowe:

Bank nie prowadzi działalności walutowej.

Ryzyko operacyjne:

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest:

- minimalizowanie strat z tytułu ryzyka operacyjnego,
- zapobieganie lub odpowiednie zarządzanie niwelowaniem skutków zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku,
- usprawnianie działań prowadzonych przez Bank.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ogólnym polega na zaprojektowaniu, zastosowaniu i monitorowaniu skuteczności mechanizmów kontroli ryzyka, dobranych względem identyfikowanych rodzajów zagrożeń, a także poziomu ryzyka będącego wynikiem pomiaru i oceny ryzyka.

Projektowania mechanizmów kontroli ryzyka mogą dokonywać zarówno komórki lub jednostki pierwszej linii obrony, jak i odpowiednie komórki drugiej linii obrony. Odbywa się to poprzez sporządzenie projektów odpowiednich regulacji wewnętrznych.

Szczególnym rodzajem mechanizmu kontroli ryzyka jest ograniczanie ryzyka poprzez ubezpieczenie lub zlecenie czynności, powinno ono zapewniać odpowiednią efektywność odwracania potencjalnych strat, w tym poprzez dobrą jakość umów lub usług.

Zakres i rodzaje stosowanych mechanizmów kontroli ryzyka operacyjnego musi być zawsze pozytywnie opiniowany przez komórki drugiej linii obrony, np. Stanowisko ds. ryzyk bankowych lub komórki odpowiedzialne za bezpieczeństwo informacji, w przypadku ryzyka IT. Odbywa się to poprzez opiniowanie lub zatwierdzenie projektów regulacji wewnętrznych lub wyników analiz, przed akceptacją Zarządu.

Monitorowania skuteczności mechanizmów kontroli ryzyka dokonuje Stanowisko ds. ryzyk bankowych, m.in. dokonując cyklicznego pomiaru ryzyka po ich wprowadzeniu (w tym w zakresie występowania incydentów ryzyka operacyjnego, wyników dokonywanej samooceny ryzyka, poziomu odpowiednich wskaźników).

Zarządzanie ryzykiem w zakresie struktury organizacyjnej i jej zmian, podziału kompetencji, a także występowania powiązań personalnych osób, których obowiązki są kluczowe z punktu widzenia ryzyka Banku realizowane jest poprzez zastosowanie następujących zasad:

- 1) realizowana jest cykliczna analiza struktury organizacyjnej, a także dokonuje się odpowiednich analiz w razie wprowadzania zmian.
- 2) struktura organizacyjna Banku powinna umożliwiać skuteczne zarządzanie i kontrolę ryzyka operacyjnego, zarówno na poziomie pierwszej, jak i drugiej linii obrony,
- 3) zmiany dokonywane w strukturze organizacyjnej Banku powinny być uzasadnione i dobrze zaplanowane, z uwzględnieniem konieczności dokonania przeglądu obowiązujących regulacji wewnętrznych i procedur,

- 4) Zarząd i pracownicy znają zakresy zadań poszczególnych komórek i jednostek, w tym związane z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym, oraz znają zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym – stosując je w zakresie odpowiednim do swojego zakresu zadań.
- 5) Projektując podział zadań i odpowiedzialności zwraca się uwagę na zapobieganie konfliktowi interesów oraz powiązaniom personalnym.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie procesów planowanych i realizowanych przez Bank dokonywane jest poprzez odpowiednie zarządzanie zmianami, w tym dokonywanie oceny ryzyka operacyjnego wszystkich nowych lub zmienianych procesów oraz produktów przed ich wprowadzeniem, a także monitoring prawidłowego przebiegu procesów, z wykorzystaniem wyników systemu kontroli wewnętrznej oraz rejestracji incydentów ryzyka operacyjnego.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka wynikającego z systemów informatycznych (ryzyko IT), dokonywane jest poprzez odpowiednie zarządzanie zmianami w systemach, w tym dokonywanie oceny ryzyka operacyjnego (w zakresie ryzyka IT) wszystkich nowych lub zmienianych systemów przed ich wprowadzeniem, a także monitorowanie poziomu ryzyka oraz skuteczności wdrożonych zabezpieczeń.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka wynikającego z ryzyka kadrowego, w tym nadmiernej absencji pracowników, rotacji kadr, groźby braku odpowiednich kwalifikacji pracowników dokonywane jest poprzez odpowiednie przygotowanie, realizację „Polityki zarządzania kadrami w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie”, w tym, planowanie kadrowe, sporządzenie planów kadry rezerwowej, planów zastępstw, odpowiedni proces zatrudniania, adaptacji zawodowej, awansów, szkoleń oraz procedury rozwiązania umów o pracę.

Istotną częścią zarządzania ryzykiem operacyjnym z punktu widzenia ryzyka kadrowego jest budowa odpowiedniej kultury organizacyjnej, poprzez odpowiednie działania kadry kierowniczej Banku:

- 1) odpowiednie zachowania i postawa kierownictwa,
- 2) ogłoszenie i egzekwowanie zasad etycznego działania,
- 3) odpowiednie, jednoznaczne komunikowanie celów,
- 4) jasne przypisanie pracownikom zadań i celów,
- 5) szkolenia i promowanie dzielenia się wiedzą,
- 6) promowanie odpowiedzialności i rzetelność, również rzetelne raportowanie o stratach.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka wynikającego z ciągłości działania polega na przygotowaniu i wdrożeniu odpowiedniego procesu zarządzania ciągłością działania, sporządzenie planu ciągłości działania i planów awaryjnych dla kluczowych i krytycznych procesów, utrzymywanie tych planów poprzez przeglądy i szkolenia kadry, a także przygotowanie harmonogramu lub planu dokonywania testów związanych z możliwością realizacji planu ciągłości działania i planów awaryjnych i raportowanie wyników tych testów.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka powierzania czynności na zewnątrz polega odpowiednim wyborze dostawców usług, a także na przygotowaniu i wdrożeniu planów na wypadek niemożności świadczenia usług przez dostawcę.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka uwarunkowań zewnętrznych obejmuje: monitorowanie otoczenia i identyfikację oraz rejestrację zewnętrznych zdarzeń ryzyka

operacyjnego, a także ocenę ich możliwego wpływu na procesy Banku.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka wynikającym z ryzyka prawnego, w tym skarg od klientów banku, oraz ryzyka prowadzenia działalności realizowane jest poprzez: uzyskiwanie pomocy prawnej, w tym odpowiednich opinii prawnych w zakresie stosowanych wzorów umów, wzorów reklam, lub stosowanie wzorców wcześniej poddanych ocenie prawnej np. w Banku Zrzeszającym, wdrożenie odpowiednich procedur i monitorowanie procesu rozpatrywania reklamacji, stosowanie dobrych praktyk w zakresie przygotowania produktów, zgodnie z procedurami przygotowania produktu, w tym opiniowanie projektów produktów przed ich wprowadzeniem, z uwagi na groźbę występowania wadliwych praktyk Banku.

Bank stosuje systemy informatyczne wspomagające proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w postaci modułu RIRO (Rejestr incydentów ryzyka operacyjnego)

System realizuje wsparcie w zakresie rejestracji i analizy incydentów ryzyka operacyjnego.

Bank stosuje system informacji zarządczej zapewniający otrzymywanie przez Radę Nadzorczą, Zarząd, aktualnej informacji o ryzyku operacyjnym zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem.

Ryzyko biznesowe (wyniku finansowego):

Celem strategicznym w zakresie ryzyka jest zaangażowanie rynkowe dostarczające bezpiecznego i zdywersyfikowanego źródła dochodu, o wrażliwości na zmiany makroekonomiczne oraz na działania konkurencji nie powodującego przekraczania apetytu na ryzyko.

Proces zarządzania ryzykiem obejmuje proces planowania, w tym planowania wieloletniego (strategia działania) oraz monitorowania wykonania planu.

Realizacja celu strategicznego w zakresie ryzyka biznesowego (w tym wyniku finansowego) odbywa się poprzez podejmowanie następujących działań:

1. Kontynuowanie dotychczasowej działalności z założeniem zrównoważonego rozwoju Banku,
2. Doskonalenie umiejętności dotyczącej planowania wyników finansowych banków,
3. Stałe monitorowanie zaangażowania środków Banku w instrumenty finansowe, mogące nieść za sobą ryzyko dla działalności,
4. Ocena ryzyka wyniku finansowego i wpływ produktów bankowych na to ryzyko,
5. Prowadzenie działań mających na celu prawidłowe zarządzanie aktywami i pasywami w celu ustalenia optymalnego wyniku finansowego,
6. Opracowywanie planu finansowego biorącego pod uwagę zarządzanie wszystkimi istotnymi ryzykami,
7. Ocena ryzyka kredytowego dotycząca wdrażania nowych produktów,
8. Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka cyklu gospodarczego w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami,
9. Doskonalenie technik zarządzania ryzykiem strategicznym oraz ryzyka zmian w otoczeniu makroekonomicznym Banku.

Bank w ramach procesu planowania określa plany sprzedażowe, przeprowadza analizę czynników mogących mieć wpływ na wynik finansowy, tworzy plany działań awaryjnych mających na celu wypracowanie założonych wyników finansowych.

Informacja o stopniu realizacji planów ekonomiczno - finansowych oraz strategicznych jest okresowo raportowana Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej, zgodnie z Systemem Informacji Zarządczej.

Ryzyko kapitałowe:

Podstawowym celem w zakresie ryzyka kapitałowej zwiększenie poziomu bezpieczeństwa Banku, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego tempa rozwoju rynkowego Banku i opiera się na następujących zasadach:

- 1) zapewnienie odpowiedniego nadzoru Rady Nadzorczej oraz Zarządu nad ryzykiem kapitałowym,
- 2) aktywne zarządzanie kapitałem, w tym także wymogami kapitałowymi,
- 3) podejmowanie działań celem utrzymywania współczynników kapitałowych na poziomie wymaganym przepisami oraz rekomendacjami nadzorczymi.

Bank będzie utrzymywał fundusze własne na poziomie co najmniej zgodnym z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu CRR, Prawie bankowym i Rozporządzeniu MF.

Polityka Banku powinna zmierzać do utrzymywania takiego poziomu adekwatności kapitałowej, który pozwala na zapewnienie bezpieczeństwa oraz obsługi klientów i członków Banku. Aby zapewnić realizację tych priorytetów zasadniczym celem kapitałowym jest sukcesywne zwiększanie poziomu funduszy własnych / optymalizowanie wymogów kapitałowych, pozwalające na poprawę adekwatności kapitałowej Banku.

Głównymi źródłami pozyskania kapitałów są:

- zysk netto,
- zobowiązania podporządkowane.

Długoterminowym celem Banku jest takie zwiększenie poziomu funduszy własnych przy wykorzystaniu zysku netto i zobowiązań podporządkowanych, które przy określonym poziomie miary ekspozycji całkowitej oraz akceptowanym przez Radę Nadzorczą tempie przyrostu aktywów ważonych ryzykiem pozwoli na utrzymywanie łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie co najmniej 12,50 %, współczynnika kapitału Tier I na poziomie 10,50 %.

Bank zakłada następujące sposoby realizacji celów zarządzania ryzykiem kapitałowym:

- 1) zapewnienie właściwej organizacji i podziału zadań,
- 2) nadzór nad procesem planowania kapitałowego i monitoring wykonania planów,
- 3) nadzór nad planowaniem finansowym, monitoring wykonania planów i zarządzanie ryzykiem wyniku finansowego,
- 4) dbałość o odpowiednią wysokość i stabilność osiąganego wyniku finansowego,
- 5) odpowiednia polityka dywidendowa,
- 6) szacowanie i utrzymywanie kapitału wewnętrznego,

- 7) monitoring pozycji ryzyka kapitałowego, a także organizacja systemu sprawozdawczości zarządczej obejmującej zagadnienia ryzyka kapitałowego,
- 8) polityka kadrowa, w tym zapewnienie odpowiednich szkoleń.

Ryzyko braku zgodności:

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka braku zgodności jest wzmacnianie pozycji Banku jako instytucji godnej zaufania, uczciwej i rzetelnej, poprzez:

- 1) Zapewnienie przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętych przez Bank standardów postępowania;
- 2) Podejmowanie działań eliminujących ryzyko braku zgodności oraz przeciwdziałanie możliwości wystąpienia utraty reputacji i ryzyku wystąpienia strat finansowych lub sankcji prawnych mogących być skutkiem naruszenia przepisów i norm postępowania.

Bank będzie realizował cele strategiczne w obszarze ryzyka braku zgodności poprzez prowadzenia polityki zgodności obejmującej:

1. Główne procesy identyfikujące ryzyko braku zgodności i umożliwiające zarządzanie ryzykiem braku zgodności, na wszystkich szczeblach organizacji Banku;
2. Dążenie do zgodności wewnętrznych aktów prawnych Banku z przepisami zewnętrznymi;
3. Dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku, rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klienta,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank,

Organizacja zarządzania ryzykiem:

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Prezes Zarządu,
- 4) Stanowisko ds. ryzyk bankowych,
- 5) Stanowisko ds. ryzyka kredytowego,
- 6) Stanowisko kontroli wewnętrznej i ryzyka braku zgodności,
- 7) Audyt wewnętrzny (realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony),
- 8) Pozostałe komórki i jednostki Banku.

Zadania Rady Nadzorczej

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.
2. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór w szczególności przez:
 - 1) zatwierdzenie określonego przez Zarząd akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka (apetyt na ryzyko) oraz monitoruje jego przestrzeganie.
 - 2) zatwierdzenie przyjętej przez Zarząd strategii zarządzania ryzykiem oraz monitorowanie jej przestrzegania;

- 3) nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem polityk i procedur, na podstawie których funkcjonować ma system zarządzania ryzykiem;
 - 4) nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w zakresie systemu Zarządzania ryzykiem, w zależności od wewnętrznego podziału zadań w Zarządzie,
 - 5) określenie zasad raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem ;
 - 6) coroczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.
3. Rada Nadzorcza przyjmuje odpowiednie informacje sprawozdawcze i wyniki kontroli wewnętrznej, na ich podstawie podejmuje decyzje o potrzebie podjęcia działań w reakcji na stwierdzone nadmierne narażenie na ryzyko, w tym o dokonaniu rewizji niniejszej Strategii.

Zadania Zarządu

1. Zarząd projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem,
2. Zarząd realizuje zadania określone w pkt. 1 przez:
 - 1) określanie bieżącej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka (apetytu na ryzyko, który następnie zatwierdza Rada Nadzorcza);
 - 2) opracowywanie i przyjmowanie strategii zarządzania ryzykiem;
 - 3) wprowadzanie podziału realizowanych w Banku zadań, zapewniającego niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
 - 4) nadzorowanie zarządzania ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
 - 5) opracowywanie i akceptowanie polityk oraz zapewnianie wdrożenia procedur, na podstawie których funkcjonować ma system zarządzania ryzykiem, zgodnie z przyjętymi zasadami legislacji wewnętrznej, oraz monitorowanie ich przestrzegania;
 - 6) ustanawianie zasad raportowania przez jednostki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w banku.
3. Zarząd banku zapewnia, że system zarządzania ryzykiem, jest adekwatny i skuteczny – to znaczy, że proces zarządzania tym ryzykiem dostarcza zamierzonych efektów oraz jest realizowany w sposób poprawny i odpowiednio do profilu ryzyka na każdym etapie procesu zarządzania ryzykiem, tj. etapach: identyfikacji, oceny, kontroli i zapobiegania, monitorowania i raportowania, a jeśli to konieczne – Zarząd podejmuje działania celem weryfikacji, wprowadzania niezbędnych korekt i udoskonaleń tego systemu, w tym regulacji wewnętrznych dotyczących tego systemu.
4. Zarząd, w ramach posiadanych kompetencji, podejmuje decyzje dotyczące organizacji i działania procesów zarządzania ryzykiem a także organizacji i działania środowiska wewnętrznego związanego z zarządzaniem ryzykiem. W tym zakresie Zarząd zapewnia zasoby niezbędne do skutecznego zarządzania ryzykiem.
5. Zarząd dokonuje regularnych przeglądów strategii i polityk zarządzania ryzykiem i systemu zarządzania ryzykiem, w tym zasad zarządzania tym ryzykiem.
6. Zarząd okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka (struktury i wielkości ryzyka), na które narażony jest Bank.

7. Zarząd odpowiada za bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych, w związku z tym szczególną uwagę poświęca zagadnieniom:
 - 1) zarządzaniu bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania,
 - 2) tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
 - 3) zarządzania elektronicznymi kanałami dostępu,
 - 4) współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa,
 - 5) zapewnienia adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
 - 6) zarządzania jakością danych o kluczowym znaczeniu.

Zadania Prezesa Zarządu

1. Prezes Zarządu nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku.
2. Prezes Zarządu w szczególności nadzoruje bezpośrednio zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie.
3. W ramach nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem istotnym na drugim poziomie nadzoruje działalność:
 - 1) Stanowiska ds. ryzyk bankowych,
 - 2) Stanowiska ds. ryzyka kredytowego,
 - 3) Stanowiska kontroli wewnętrznej i ryzyka braku zgodności,
4. W zakresie swoich zadań związanych z nadzorem nad zarządzaniem ryzykiem istotnym Prezes Zarządu odpowiada również za funkcjonowanie Systemu Informacji Zarządczej dostarczającej Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej kompleksowych informacji na temat ryzyka.

Zadania Stanowiska ds. ryzyk bankowych

1. Identyfikuje najważniejsze rodzaje ryzyka, na jakie narażony jest Banki odpowiada za prawidłowe zarządzanie nimi przez stosowne jednostki Banku – stanowi element zarządzania ryzykiem na drugim poziomie.
2. Odpowiada za niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
3. Stosuje i monitoruje mechanizmy kontrolne ustanawiane w ramach kontroli ryzyka, w tym odpowiada za opracowanie regulacji wewnętrznych w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, a także kontroluje przestrzeganie przyjętych w Banku limitów oraz przyjętego apetytu na ryzyko.
4. Może wnioskować o usprawnienie systemu zarządzania ryzykiem oraz przedstawia propozycje zaradzenia naruszeniom polityk, procedur i limitów w zakresie ryzyka.

Zadania Stanowiska ds. ryzyka kredytowego

1. Dostarcza Zarządowi i Radzie Nadzorczej niezależne oceny jakości portfela kredytowego (na który składają się udzielone kredyty i pożyczki) a także odpowiada za rozpoznawanie i dokonywanie pomiaru ryzyka w portfelu – stanowi element drugiego poziomu.
2. Stanowisko ds. ryzyka kredytowego:
 - 1) dokonuje okresowych przeglądów poszczególnych kredytów,
 - 2) sporządza propozycje klasyfikacji należności do odpowiedniej kategorii ryzyka oraz dokonuje ich odpowiedniej ich wyceny,
 - 3) bada wartość przyjętych zabezpieczeń,
 - 4) ocenia adekwatność rezerw/odpisów na należności i przygotowanie zaleceń dotyczących ich wysokości,
 - 5) zapewnia wykrycie i usunięcie niedociągnięć i braków w dokumentacji kredytowej oraz dokumentacji zabezpieczeń.

Zadania Stanowiska kontroli wewnętrznej i ryzyka braku zgodności

1. Zapewnianie przestrzegania zgodności w Banku – stanowi element drugiego poziomu.
2. Stanowisko ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
3. Identyfikuje ryzyko braku zgodności poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych, standardów rynkowych, a także poprzez przeprowadzanie wewnętrznych postępowań wyjaśniających.
4. Monitoruje poziom ryzyka braku zgodności pozostały po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka, w szczególności poprzez przeprowadzanie testów zgodności.
5. Składa Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej raporty w zakresie ryzyka braku zgodności w Banku.

Zadania audytu wewnętrznego

1. Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem obowiązujących w Banku – stanowi trzeci poziom.
2. Dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, w tym ocenia zgodność działań wszystkich jednostek i stanowisk z polityką Banku oraz innymi regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa.

Pozostałe stanowiska i jednostki Banku

Pozostałe stanowiska i jednostki Banku - mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń – stanowią pierwszą linię obrony w organizacji zarządzania ryzykiem.

Przekazywanie informacji o ryzyku

Przepływ informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku. „Instrukcja System Informacji Zarządczej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie” definiuje częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka.

Raporty z zakresu poszczególnych rodzajów ryzyka pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka,
- 5) ocenę skuteczności i adekwatności zarządzania ryzykiem.

Co do zasady raporty dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

Informacja o komitetach działających w Banku

Bank z uwagi na skalę działalności, nie miał obowiązku tworzenia w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka. W Banku działa wyłoniony z Rady Nadzorczej, Komitet Audytu, do zadań którego należy ocena procesu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej.

W 2023 r. Komitet Audytu Rady Nadzorczej odbył 4 posiedzenia.

W Banku funkcjonuje również Komitet Kredytowy, pełniący rolę doradczą w zarządzaniu ryzykiem, który spotyka się w związku z opiniowaniem wniosków kredytowych dotyczących transakcji kredytowych przekraczających kwotę 5% funduszy własnych Banku. W 2023 r. Komitet odbył 21 posiedzeń.

4. Informacja o systemie kontroli wewnętrznej

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, poprzez wyodrębnienie funkcji kontroli, o której mowa w art. 9c Ustawy Prawo Bankowe.

Zasady, cel i zakres systemu kontroli wewnętrznej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie są zgodne z „Regulaminem Systemu Kontroli Wewnętrznej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie”.

System kontroli wewnętrznej to zbiór zasad, procedur, mechanizmów i czynności kontrolnych, wkomponowany w sposób trwały i spójny w system zarządzania ryzykiem, powiązany z celami strategicznymi, wspomagający realizację celów biznesowych oraz umożliwiający sprawowanie nadzoru nad działalnością Banku.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,

- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej, zorganizowany jest na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony):

- 1) pierwsza linia obrony – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie między innymi ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki/jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii.
- 2) druga linia obrony – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach/komórkach organizacyjnych (niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii) poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią w Banku komórki organizacyjne, mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania. Komórki drugiej linii obrony, poza komórkami wskazanymi w przepisach prawa, wybierane są z zachowaniem zasady niezależności oraz zgodnie z kryteriami przypisania do odpowiedniej linii;
- 3) trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, który jest realizowany przez niezależną komórkę audytu wewnętrznego umiejscowioną na mocy zapisów Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Funkcja audytu wewnętrznego dla Uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, jest realizowana przez Pion Audytu w Spółdzielni i jest uregulowana odrębnymi przepisami w tym zakresie. Celem audytu jest zapewnienie osiągnięcia celów Systemu Ochrony.

5. Informacja o Polityce wynagrodzeń i powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń

Szczegółowe zasady ustalania wynagrodzeń określone zostały w następujących regulacjach:

- 1) Regulamin wynagradzania pracowników Powiatowego Banku Spółdzielczego w Węgrowie, przyjęty przez Zarząd Uchwałą nr 17/2004 z późniejszymi zmianami,
- 2) Polityka wynagrodzeń pracowników Powiatowego Banku Spółdzielczego w Węgrowie przyjęta przez Zarząd Uchwałą nr 3/3/2022, a zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 1/13/2022,
- 3) Polityka wynagrodzeń dla poszczególnych kategorii osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka banku w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie

przyjęta przez Zarząd Uchwałą nr 32/5/2022, a zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 1/12/2023

Z uwagi na skalę działalności Banku nie powołano komitetu ds. wynagrodzeń.

Wynagrodzenie pozostałych osób objętych Polityką Wynagrodzeń składa się ze składnika stałego (wynagrodzenie zasadnicze) oraz ze składnika zmiennego (premi). Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają wyłącznie charakter pieniężny. Wynagrodzenia stałe wypłacane są w okresach miesięcznych. Wynagrodzenia zmienne (premie) są przyznawane i wypłacane w okresach rocznych. Do zmiennych składników wynagrodzeń zalicza się premię uznaniową.

Ocena wyników będących podstawą przyznania premii następuje po uchwale Rady Nadzorczej pozytywnie oceniającej sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z działalności za rok ubiegły.

Wynagrodzenie zmienne za 2023 r. zostało przyznane i wypłacone po pierwszym posiedzeniu Rady Nadzorczej w roku 2024.

Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych, ustalony zgodnie z art. 94 ust.1 lit. g) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE wynosi dla Członków Zarządu 100 % i 100 % osób, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka.

6. Informacja o spełnieniu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa

W Banku funkcjonuje „Polityka oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku, Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie”. Ocenę odpowiedniości przeprowadza Oceniający, którym jest:

- 1) dla Kandydatów /Członków Zarządu – Rada Nadzorcza;
- 2) dla Kandydatów /Członków Rady Nadzorczej – Walne Zgromadzenie/Zebanie Przedstawicieli;
- 3) dla Kandydatów /osób pełniących Kluczowe Funkcje – Zarząd Banku.

Polityka zapewnienia odpowiedniość w Zarządzie Banku oraz Polityka zapewnienia odpowiedniości w Radzie Nadzorczej Banku, stanowi załącznik do niniejszej Informacji.

Właściwe Organy Banku dokonały oceny odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej w 2022 r., a Zarządu w 2023 r. Na podstawie dokonanej oceny stwierdzono, że wymogi określone w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe zostały spełnione. Przeprowadzona ocena poszczególnych członków Organów Banku była pozytywna.

IV. Informacje wymagane przez art. 111b Ustawy Prawo Bankowe

Informacja ujawniana na podstawie art. 111b Ustawy Prawo bankowe o przedsiębiorcach, którzy uzyskują dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie:

1. Kancelaria Adwokacka Adam Romanowski ul. Hoża 66/68 lok. 311, 00-682 Warszawa,
2. „INFORMATYK” S.C. Z. Niewińska, W. Niewiński, M. Kłosowski, ul. Upalna 7/5, 15-668 Białystok

V. Informacje dotyczące ryzyka operacyjnego określone w Rekomendacji M Komisji Nadzoru Finansowego

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 1 672 887,78 zł.

Straty z tytułu ryzyka operacyjnego - zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2023 roku podane są w poniższej tabeli.

Lp.	Kategoria	Ilość	Wartość w tys. zł
1	Oszustwa zewnętrzne	2	0,00
2	Oszustwa wewnętrzne	0	0,00
3	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0,00
4	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1	0,00
5	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0	0,00
6	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	32	0,76
7	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	5	0,00
	Razem	40	0,76

VI. Informacje dotyczące ryzyka płynności określone w Rekomendacji P Komisji Nadzoru Finansowego

Cele polityki Zarządu powinny odzwierciedlać specyfikę Banku, a także konkretne jego cele:

- a) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
- b) zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich wymagalności, oraz zapewniający wypełnienie nadzorczych miar płynności,
- c) optymalizację realizowanego dochodu przy równoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa płynności,
- d) zapobieganie sytuacjom kryzysowym (zachwianiu płynności).

Celem Banku jest wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, w szczególności poprzez pozyskiwanie środków obcych stabilnych tak, aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym, przy czym Bank będzie dążył do takiego konstruowania produktów depozytowych, aby było to optymalne pod kątem ryzyka płynności uwzględniając przyjęte przez Bank limity koncentracji, zakładające ograniczenia w zakresie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania.

Celem polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania nie jest przetrwanie sytuacji kryzysowej, lecz w głównej mierze zapobieganie takiej sytuacji; Bank, aby spełnić powyższy cel, jest zobowiązany do zapewnienia terminowej realizacji bieżących i przyszłych zobowiązań wobec klientów (regulowania zobowiązań płatniczych, wypłat środków deponentom, wywiązania się z przyjętych zobowiązań kredytowych oraz pełnego wykonania udzielonych zobowiązań pozabilansowych).

Przez zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania rozumie się proces kształtowania struktury ilościowej (zróźnicowanie składników zarówno pasywów, jak i aktywów), w celu zapewnienia płynności finansowej Banku, przy jednoczesnym osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego.

Polityka zarządzania ryzykiem płynności i finansowania ma całościowy i skonsolidowany charakter:

- a) Całościowy charakter zarządzania oznacza uwzględnienie wszystkich istotnych dla Banku rodzajów ryzyka i zależności między nimi;
- b) Skonsolidowane zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania oznacza objęcie procesem zarządzania wszystkich jednostek Banku.

System zarządzania ryzykiem płynności i finansowania Banku składa się z trzech niezależnych poziomów:

- a) Zarządzania działalnością operacyjną Banku,
- b) Monitorowanie ryzyka płynności i finansowania,
- c) Kontrola ryzyka płynności i finansowania,

Zarządzanie ryzykiem płynności zostało podzielone na dwa poziomy:

- a) zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego Główna Księgowa odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową,
- b) za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Stanowisko ds. ryzyk bankowych odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych. Bank jest członkiem Zrzeszenia oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego tj. otwarty niewykorzystany limit kredytu w rachunku bieżącym oraz lokat;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony, co zapewnia poczucie bezpieczeństwa nie tylko dla Banku, ale również klientów.

Baza depozytowa Banku jest stabilna, a wskaźnik osadu kształtuje się na wysokim poziomie. Na datę analizy wyniósł 88,16%. Poziom wskaźników składowych dotyczący gospodarstw domowych stanowiących przeważającą część bazy depozytowej Banku jest na wysokim, co świadczy o dużej stabilności bazy depozytowej Banku, zarówno w odniesieniu do zobowiązań bieżących, których wskaźnik osadu wyniósł 93,89%, jak i zobowiązań terminowych, których wskaźnik wyniósł 93,39 %.

Bank dokonywał pomiaru i monitorowania ryzyka płynności i finansowania przy wykorzystaniu m.in. luki płynności, nadzorczych miar płynności, analizy struktury bilansu, limitów i wskaźników ostrożnościowych, wskaźników płynności wynikających z przepisów rozporządzenia CRR oraz wyników testów warunków skrajnych.

Decyzje podejmowane przez Bank wpływały z zasady utrzymywania pożądanego poziomu aktywów płynnych, które pozwalały na regulowanie krótko i średnioterminowych potrzeb płynnościowych, lokowania nadwyżek środków finansowych w bezpieczne instrumenty NBP (bony), dłużne instrumenty skarbowe oraz lokaty terminowe w Banku Zrzeszającym.

Limity wprowadzone przez Bank w ramach zarządzania ryzykiem w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym i w ramach wczesnego ostrzegania nie zostały przekroczone.

Na dzień 31.12.2023 r. nie wystąpił dodatkowym wymóg kapitałowy na ryzyko płynności.

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

<i>Nazwa wielkości</i>	<i>31.03.2023 r.</i>	<i>30.06.2023 r.</i>	<i>30.09.2023 r.</i>	<i>31.12.2023 r.</i>
Zabezpieczenie przed utratą płynności	171 503 500	177 917 500	163 089 560	157 787 401
Wypływy środków pieniężnych netto	47 467 012	46 167 108	47 970 200	46 915 403
Wskaźnik pokrycia wypływów netto	367%	396%	376%	455%

Poziom wskaźnika stabilności finansowania NSFR wyniósł 607%.

Urealniona luka płynności z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych, skumulowane luki płynności oraz wskaźnik płynności przedstawiają się następująco:

<i>Wszystkie pozycje</i>	<i>A'vista</i>	<i>>24h <= 7 dni</i>	<i><= 1 m-ca</i>	<i>>1 m-ca <= 3 m-cy</i>	<i>>3 m-ce <= 6 m-cy</i>	<i>6 m-cy <=1 rok</i>	<i>>1 rok <= 2 lata</i>	<i>>2 lata <= 5 lat</i>	<i>> 5 lat <= 10 lat</i>	<i>> 10 lat <= 20 lat</i>	<i>> 20 lat</i>
Luka	-33 751	131 644	16 887	11 183	48 703,3	-6 991	17 335	68 292	37 362	8 923	-316 915
Luka skumulowana	-33 751	97 893	114 780	125 963	174 666,4	167 676	185 011	253 303	290 665	299 588	-17 327
Wskaźnik płynności	0,45	875,01	3,68	3,02	-6,78	0,63	295,40	9 810,76	-	-	0,05
Wskaźnik płynności skumulowany	0,45	2,58	2,68	2,71	3,59	2,94	3,14	3,93	4,36	4,47	0,96

Do głównych źródeł występowania ryzyka płynności i finansowania w Banku zalicza się:

- 1) Niedopasowanie terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów Banku,
- 2) Ryzyka związane ze stroną pasywną bilansu Banku:
 - a) Ryzyko nieprzewidywalnego zachowania się deponentów,
 - b) Ryzyko związane ze zdolnością pozyskania depozytów, oraz zaciągania kredytów i pożyczek,
 - c) Ryzyko poniesienia nieplanowanych kosztów, powodujące obniżenie wyniku finansowego Banku;
- 3) Ryzyka związane ze stroną aktywną bilansu Banku:
 - a) Ryzyko braku wystarczającej ilości aktywów płynnych, lub możliwości zbycia tych aktywów,
 - b) Ryzyko braku wystarczającej ilości środków pieniężnych w kasach Banku,
 - c) Ryzyko niedotrzymania terminów spłat kredytów oraz innych należności;
- 4) Ryzyko dużych koncentracji zobowiązań i należności,
- 5) Inne czynniki wpływające na ryzyko płynności Banku, do których zaliczamy:
 - a) Wzrost aktywów niepracujących,
 - b) Brak możliwości pozyskiwania nowych klientów,
 - c) Zmiany przepisów prawnych, mogących wpłynąć na spadek depozytów w Banku.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnić przetrwanie w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego / Depozytu Obowiązkowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) stopnia przestrzegania limitów.

Informacje określone w Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego

1. Informacje dotyczące przyjętej Polityki zarządzania konfliktem interesów

W Banku została przyjęta przez Zarząd Banku Uchwałą nr 15/7/2021, a zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 4/1/2021 Polityka zarządzania ryzykiem konfliktu interesów w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie.

Polityka określa zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania ryzyku wynikającego z rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia z procesu decyzyjnego członka organu zarządzającego/ nadzorującego Banku, w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

Celem Polityki jest identyfikacja i ocena rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów między interesami Banku, a prywatnymi interesami pracowników lub członków organów Banku oraz osób trzecich powiązanych z pracownikami lub członkami organów, oraz ich minimalizacji lub zapobiegania ich występowaniu, a także zapobieganie konfliktowi postrzeganemu.

Przez konflikt interesów rozumiemy, zbiór okoliczności prawnych lub faktycznych znanych w Banku, które mogą doprowadzić do powstania sprzeczności między interesem Banku, a osobami powiązanych z Bankiem w tym Członkiem organu Banku, jak również występowanie postaw lub zachowania, dla których intencją jest realizacja prywatnych celów majątkowych lub celów osób trzecich, pozostających w sprzeczności z interesem Banku.

W celu uniknięcia konfliktu interesów pracownicy lub członkowie organów Banku zobowiązani są do bezzwłocznego informowania Banku, o występowaniu zdarzeń lub okoliczności ich dotyczących, powodujących występowanie konfliktu interesów.

Mechanizmy kontrolne w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów obejmują rozwiązania organizacyjne zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienie sytuacji powodujących konflikt interesów oraz system zbierania, przekazywania i wykorzystania informacji w zakresie ryzyka wystąpienia konfliktu interesów zapewniający możliwość reakcji kierownictwa Banku na zaistniałe zagrożenia.

Zgłoszone przypadki ryzyka konfliktu interesów są monitorowane przez Stanowisko ds. zgodności, w zakresie przestrzegania zasad związanego ze zgłoszonymi przypadkami ryzyka konfliktu interesów. Stanowisko to raportuje do Zarządu oraz Rady Nadzorczej wyniki testów zgodności w zakresie zgłoszonych przypadków ryzyka konfliktu interesów oraz testów dotyczących mechanizmów kontroli wewnętrznej.

2. Informacja dotycząca maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym

Rada Nadzorcza ustaliła w Polityce wynagrodzeń maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym na poziomie max 500%. Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne

wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem.

Według danych na dzień 31.12.2023 r. wskaźnik został zachowany.

3. Zasady Ładu Korporacyjnego

Bank wprowadził „Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” określone w Uchwale 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 r. zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki

Bank zamieścił na stronie internetowej oświadczenie o stosowaniu postanowień „Zasad Ładu Korporacyjnego w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie”, zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku.

Rada Nadzorcza Banku co roku dokonuje oceny stosowania przyjętych Zasad Ładu Korporacyjnego.

Sporządziła: Danuta Zajkowska - Główna księgowa

Węgrów, 19.06.2024 r.

Zatwierdzono na posiedzeniu Zarządu w dniu 20.06.2024 r.

Zatwierdzono na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 20.06.2024 r.